

ВЛАСОТИНЦЕ

ПРОМОЦИЈА
ГРАДИТЕЉСКОГ
НАСЛЕЂА

22-23. август 2024. године

ПРОМОЦИЈА СТУДИЈЕ

ОТВАРАЊЕ ИЗЛОЖБЕ

ОКРУГЛИ СТО

...у малој, врло симпатичној варошици у којој смо, поред осталог, имали и доста одличног вина. Становништво необично љубазно и гостопримљиви људи. Неко суво месо на жару и кајмак им беху најомиљеније мезе... само се веселило и пило... Али и Власотинчани су веома духовит народ. Увек су и у најгорим приликама знали да се нашале на свој и туђи рачун. То их је у прошлост, а и данас одржавало да буду ментално здрави људи.

Војвода Мишић
Успомена на српско-бугарски рат
1885. године

22-23. август 2024. године
Власотинце

22. август
17:00-18:30

ПРОМОЦИЈА

Студије заштите градитељског наслеђа
Власотинца, Заштита и очување старе чаршије

23. август
13:00-13:45

ОТВАРАЊЕ ИЗЛОЖБИ

„Градитељско наслеђе Власотинца“
„Очување градитељског наслеђа: Стара чаршија
Власотинца“

15:15-17:00

ОКРУГЛИ СТО

Нестајање малих градова: изазови очувања
идентитета и културног наслеђа

ИЗЛОЖБА

„Градитељско наслеђе Власотинца”

Реализацијом теренских истраживања и израдом Студије заштите градитељског наслеђа Власотинца створени су услови за покретање процеса заштите просторне културно-историјске целине „Стара чаршије у Власотинцу”.

Како би се резултати истраживања приближили широј јавности, а јединствено градитељско наслеђе Власотинца промовисало и боље разумело, Завод је приредио изложбу на којој су приказане грађевине од посебне вредности у Власотинцу.

Изложбу употпуњују студентски радови настали у склопу архитектонске радионице “Очување градитељског наслеђа: Стара чаршија Власотинца”

Аутори су првенствено желели да детаљно документују стање објеката, и да затим кроз анализу, која је дубоко укоренења у традицију, која препознаје идентитет и јединственост вароши, али је усмерена и ка будућности, дођу до конкретних предлога на који начин је потребно поступати надаље.

Др Тијана Зебић

Кроз интерактивне сесије и практичне задатке, студенти су имали прилику да се боље упознају са заштитом градитељског наслеђа. Имајући у виду да се, у будућности, могу сусретати са изазовима пројектовања у заштићеним или амбијенталним целинама, ова радионица је омогућила да примене теоријско знање у реалном окружењу, и тиме стекну драгоцено искуство.

СТУДЕНТСКА АРХИТЕКТОНСКА РАДИОНИЦА

„Очување градитељског наслеђа: Стара чаршија Власотинца”

Студентска архитектонска радионица „Очување градитељског наслеђа: Стара чаршија Власотинца”, коју су организовали Грађевинско-архитектонски факултет Универзитета у Нишу и Завод за заштиту споменика културе у Нишу, трајала је 27.10.2023 - 27.01.2024. године.

Циљ реализације радионице за студенте архитектуре био је упознавање студената са појмовима заштите и очувања културног наслеђа, основним начелима конзерваторске праксе, као и са културно-историјским и архитектонским вредностима појединачних грађевина и просторних целина Власотинца. На основу спроведеног вредновања и понуђених смерница и примера добре праксе за дизајн и пројектовање у историјским језгрима, као и оцене тренутног стања и анализе неодговарајућих интервенција, којима се деградирају вредности грађевина и целина, студенти су предложили почетне смернице за унапређење стања предметног подручја, како би се усмерило креирање позитивног архитектонског идентитета градова и насеља кроз усклађивање градње са културним наслеђем.

ОКРУГЛИ СТО

Нестајање малих градова: изазови очувања идентитета и културног наслеђа

Неразумевањем споменичких и других вредности, и неодговарајућим односом према наслеђу, Власотинце, али и друге бројне варошице Србије, у ризику су да потпуно изгубе свој идентитет. Ниво угрожености градитељског наслеђа у градовима широм наше земље указује на неопходност дефинисања јасне стратегије за очување историјских језгара.

Ова сесија за циљ има да се кроз дискусију стручњака дође до конструктивних и конкретних предлога за заустављање деградационих процеса, заштиту и очување наслеђа.

Иако дубоко погођена непримерним грађевинским интервенцијама, Стара чаршија у Власотинцу је, са својим приземним или спратним зградама најчешће двојачке намене са дубоким блоковима и двориштима, којима се прилази серијом ћорсокака, опстала у одређеној мери.

Ратним догађајима, али знатно више агресивном или индиферентном урбаном политиком, срушено је поприлично значајних објеката (или читавих блокова), који би данас представљали градско културно наслеђе.

СТУДИЈА ЗАШТИТЕ

„ВЛАСОТИНЦЕ - Студија заштите градитељског наслеђа, заштита и очување старе чаршије“

Студија је изузетно вредан подухват урађен у партнерству више релевантних институције. Стручњаци Завода за заштиту споменика културе Ниш и Грађевинско – архитектонски факултет Универзитета у Нишу су у партнерској сарадњи произвели изузетно обимно дело посвећено старој чаршији у Власотинцу чији је основни циљ био да се кроз анализу завичајне грађе, у изузетно аналитичном процесу обраде наслеђеног културног, историјског и урбанистичко-архитектонског контекста укаже на потенцијале који могу и јесу база и за будући развој ове важне вароши југоистока Србије. Анализа развоја урбаног ткива, у контексту успона модерне Србије, са посебним фокусом на период од краја 19. века до Другог светског рата, резултирало је обимном прикупљеном грађом која је квалитетно структурирана у истовремено, и научно и стручно дело. Научни сегмент студије који се сагледава применом метода, пре свега анализе садржаја, је добро структурисао сегменте историјског и просторног контекста развој Власотинца, са детаљним приказом урбанистичких и архитектонских елемената у изабраном просторном контексту старе чаршије. Стручним сегментом студије доминира прикупљена грађа, пре свега појединачних највероднијих објеката, кроз њихове текстуалне описе и графичке приказе – историјских фотографија и техничких цртежа постојећих фасада. Посебност ове студије су и извесни сегменти нематеријалне баштине који је на добар начин допуњују.

др Дарко Полић, дипл. инж. арх.

